

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 5. Vtrum voluntas humana Christi fuerit omnino conformis voluntati
diuinæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ARTICVLVS V.

Verum voluntas humana Christi fuerit omnino conformis Voluntati diuina?

præceptam ex vi amoris beatifici, tamen poterat etiam acceptare liberè sub aliâ ratione, & ex vi amoris liberi. Neque hæ acceptationes erant eiusdem speciei: quia acceptatio necessaria tendebat in rem præceptam sub ratione boni necessarij ad diuinam amicitiam: acceptatio autem libera dirigebatur per scientiam infusam, & non tendebat in opus, tanquam in bonum necessarium; sed in tale, cuius electionem posset omittere: satis enim erat ad præcepti expletionem altera acceptatio. Confirmatur Secundo, Quia in alijs rebus, ad quas necessariò determinati sumus, experimur nos actu libero eas posse acceptare: vt mortem, captiuitatem, & similia: cur non etiam eas, ad quas voluntas determinata est? Nec obstat, quod ille actus non videatur efficax, eò quod sine eo res fieret: quia ex parte sua efficax est, & sufficiens qui opus faciat, etiam si aliunde nulla esset eius necessitas. Itaq; Dominus etiam actu libero mortem acceptauit, quamuis aliunde eam necessariò acceptaret. Neque hic actus est reflexus, sed directus in ipsum obiectum: non enim solum vult liberè illum necessarium consensum in mortem, sed etiam ipsam mortem.

Obijciunt Quarto, Ex præuisione futurorum. Nam Christi Anima à primo instanti suæ conceptionis, videbat omnes functiones, quas erat obiturus in vitâ, omnesque modos, & circumstantias illarum: ergo voluntas eius neque aliud, neque aliter poterat velle facere, quam intellectus videbat illam facturam: ergo voluntas erat omnino determinata ab intellectu.

Respondet, Visionem illam Christi, quatenus terminabatur ad futuras ipsius actiones, dependisse ab vsu libero voluntatis humanæ. Non enim idèo Christus illas actiones erat obiturus, quia illas præuidebat: sed contrâ, idèo illas præuidebat, quia aliquando erat illas facturus. Talis itaque suppositio, cum omnino ab ipsa libertate pendeat, libertatem non tollit; alioquin euertetur suum obiectum, atque adeò seipsam. Confirmatur; Nam si idèo Anima Christi videt suas actiones, quia illæ futuræ sunt: ergo secundum rationem prius est illas esse futuras, quam illas esse visas: atqui secundum hanc rationem futuræ erant liberæ: ergo à visione, quæ ratione est posterior, non accipiunt necessitatem: Nam ipsius libertas per visionem illam videtur: ergo non destruitur. Ratio est, Quia visio illa, vt versatur circa actus futuros, nullam habet vim in voluntatem: vnde non magis tollit libertatem, quam visio futurorum in Deo, tollit libertatem actionum nostrarum: Est enim intuitio purè speculatiua, supponens secundum rationem ipsas actiones futuras cum omnibus suis modis & circumstantijs.

Nec obstat, Quod illâ visione posita, infallibile sit actus illos esse futuros: quia hoc non prouenit ex eo, quod voluntas à visione determinetur; sed potius ex eo, quod voluntas per suas actiones futuras visionem determinat. Secus est de visione, quâ quis videt decretum diuinum, quo Deus decreuit vt sic opereris: quia decretum illud, est causa, cur sic sis operaturus; & visio illius decreti ad hoc voluntatem determinat; ita vt sine peccato non possit velle nitiâ contrariū.

Respondetur, Christus secundum Appetitum sensitium & voluntatem naturalem, poterat aliud velle quam Deus (intellige, affectu simplici & inefficaci) v. g. non pati, non mori: Secundum voluntatem autem rationalem, quæ omnes circumstantias considerat, non poterat aliud velle, quam Deus: intellige, voluntate efficaci & absolutâ.

Vt hæc res clariùs explicetur: Nota, ex 1. 2. q. 19. a. 10. & in dub. 1. humanam voluntatem posse esse triplaciter conformem diuinæ. Primò; Secundum se: quando Deus vult me hoc velle, quamuis ipse hoc non velit; vt patet in voluntate Abrahamæ, quæ voluit immolare Filium. Secundò; Quando est conformis in voluto materiali: vt quando eandem rem voluit. Tertio, In voluto formali; id est, quando volunt aliqua etiam diuersa, propter eandem rationem. Vt Daniel. 10. patet in voluntate Principis Persarum, & Principis Synagogæ.

Nunc Dico Primò, Voluntas humana Christi absoluta & efficax, quæ explicatur per *Volo, nolo*, semper fuit conformis diuinæ voluntati in voluto formali; id est, in ratione volendi.

Probat per Ioan. 4. v. 34. *Meus cibus est, vt faciam voluntatem eius qui misit me.* & cap. 6. v. 38. *Veni nina in vt faciam voluntatem eius, qui misit me.* & c. 8. v. 29. *Quæ placita sunt ei, facio semper.* Et alibi. Definita est hæc veritas in VI. Synodo act. 4. in epistola Agathonis, & 17. in definitione fidei. Vide Iansenium Episcopum Gandensem in illud Matth. 26. *Verum tamen non mea voluntas, sed tua fiat.* Ratio est; Quia hæc conformitas est necessaria, vt voluntas humana sit honesta: atqui voluntas Christi maximè fuit honesta; vt qui semper in omnibus Dei gloriam spectauerit: quod etiam spectat Deus.

Dico Secundo; Voluntas humana Christi absoluta & efficax, semper fuit conformis diuinæ, etiâ in obiecto materiali. Est communis Doctorum in 3. dist. 15. vel. 17. D. Thomæ hæc & infra q. 21. a. 4. Ratio est; Quia Christus non poterat absolutè velle, quod Deus absolutè nolebat fieri. Cum enim clarè videret in Deo, quidquid ipse absolutè in quaque re volebat; videbat contrarium esse impossibile, saltem ex suppositione: vnde supposita eâ visione non poterat absolutè voluntate conari in contrarium; quia voluntas absoluta non est impossibile, quamuis impossibilitas sit ex suppositione.

Dices, Christus poterat considerare in suis cruciatibus, solum naturæ incommodum, non considerando actu diuinâ ordinationem, aut hominum vtilitatem: ergo poterat illud obiectum ita consideratum, absolutè nolle.

Respondet, Saltem per scientiam beatam non poterat vti illa præcisione: vnde non poterat iudicare contrarium absolutè eligendum. Per scientiam autem infusam, poterat quidem speculatiuè considerare cruciatum sine ordinatione diuinâ; tamen

10
4. Obiect.
Ex præuisione futurorum.

Refellitur.
Christus præuidit suas actiones, quia erat facturus, non contrâ.

Vnde infallibilitas actionum Christi.

11
Distinguitur.

Triplex est formitas voluntatû diuinæ & humanæ.

12
Absoluta Voluntas Christi fuit conformis diuinæ.

Item in voluto materiali.

tamen practicè, seu in ordine ad electionem voluntatis, non poterat: quia tunc necessarium erat omnia considerare, quæ prudens electio postulabat.

13
Voluntas
inefficax
non fuit
semper cõ-
formis di-
uina in vo-
lito mate-
riali.

Dico Tertio, Voluntas Christi interdum habuit motus simplices & inefficaces, qui non erant conformes diuinæ voluntati in re volitâ; tamen secundum se semper erant conformes, vel etiam secundum rationem volendi.

Vbi aduerte, In Christi voluntate fuisse interdum motus inefficaces, qui explicantur per *Vellem, nollem*, qui nihil aliud sunt, quàm simplex complacentia aut displicentia: habuitque voluntas hosc motus non solum vt Natura, id est, vt fertur in naturæ commodum, vel fugit eius incommoda; sed etiam vt Ratio tum superior, tum inferior: Vt, cum volebat latere, & non poterat; cum volebat omnes conuerti, & neminem perire.

Prob. de
motu na-
turali.

Prior Pars de motu naturali, quem habuit voluntas vt natura: Probatur Matthæi 26. v. 39. *Non sicut ego volo, sed sicut tu.* Hic motu naturali refugit mortem; cum tamen diuina voluntas vellet ipsum suscipere mortem, cui se hic subiicit. Dices; quomodo hic motus erat consentaneus rationi, cum discreparet à voluntate diuinâ? Respondet; Etiam si discreparet in obiecto materiali, tamen ipse motus secundum se erat conformis rationi, ac proinde voluntati diuinæ: quia ratio excitabat & imperabat hunc motum secundum Dei voluntatem; idque partim ad demonstrandam veritatem naturæ humanæ, & passionis acerbissimam; partim ad excitandam in se maiorem tristitiam. Adde; Probabile esse etiam in beatis tales motus voluntatis naturales esse posse; vt, ad Resurrectionem corporum: quod insinuat Apoc. 6. quamquam etiam ij in illis sint liberi quoad exercitium.

Tales mo-
tus sunt
etiam in
Beatis.

Prob. de
motu Ra-
tionali.

Quod autem non solum motus voluntatis naturalis, sed etiam rationalis, poterat dissentire à voluntate diuinâ in voluto materiali, siue esset in ratione superiore siue inferiore: Probatur; Quia id docet D. Tho. in 3. dist. 17. q. 1. art. 2. quæstion. 3. & Gabriel eadem distinctione. Et Scotus dist. 15. Et patet Marci 7. & Matth. 9. vbi Chri-

stus volebat latere, & non poterat: quæ voluntas non erat ex inclinatione ad commodum aliquod naturæ, sed ex aliquâ honestâ ratione: vnde pertinebat ad voluntatem, vt Ratio est. Similiter volebat omnes saluari, neminem perire; quod tamen Deus absolute non volebat. Ratio est; Quia in his actibus exercendis poterat esse aliqua honesta causa pertinens ad rationem superiorem, vt honor Dei, & salus proximi: Vnde illi motus erant ex inclinatione Rationis superioris, & non Naturæ. Nec mirum hoc videri debet, quia etiam in beatis, & in ipso Deo, suo modo tales velleitates & nolleitates esse possunt.

Sunt etia
tales vel-
leitates in
Beatis.

Ex quibus patet altera Pars; scilicet, hos motus conformes fuisse diuinæ voluntati, siue secundum se, siue in obiecto formali.

ARTICVLVS VI.

Vtrum in Christo fuerit contrarietas Voluntatum?

Respondetur; In Christo absolute non fuit Appetituum contrarietas. Est fide terendum: vt patet ex Epistolâ Agathonis in VI. Synodo act. 4. & act. 17. vbi absolute definitur, quod voluntas humana non reluctabatur diuinæ. Idem definitur in Concilio Lateranensi sub Martino I. can. 15.

14
Voluntas
humana
Christi
nunquam
reluctante
fuit diui-
na.

Patet ex dictis; Quia voluntas humana Christi absolute, erat conformis diuinæ in voluto materiali, & formali: inefficax autem erat conformis eidem diuinæ voluntati, vel in voluto formali, vel saltem tamquam operatio suæ regulæ; nam Deus volebat Christum pati tales motus: ergo etiam erat conformis voluntati humanæ absolute & efficaci: ergo nulla erat contrarietas, *Volo enim & nolo* sunt contraria; sed hæc in Christo circa idem simul non fuerunt; sed tantum *Volo & nollem*; quæ nihil repugnant. Denique omnes Christi voluntates erant secundum virtutem; vt patet ex supra dictis: ergo nulla inter eas erat contrarietas.

QVÆSTIO XIX.

De Operatione Christi & Merito.

In Quatuor Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum in Christo sit tantum vna Operatio?

1
Monothelitas.

Respondetur; In Christo sunt duæ operationes; altera diuinitatis, altera humanitatis. Est de fide definita in VI. Synodo, act. 2. 4. 8. 13. 17. contra Cyrum, & Theodorum, & alios Monothelitas, qui asserabant tantum vnicam voluntatē & operationem

esse in Christo. Item in Concilio Lateranensi sub Martino I. cap. 10. & sequentibus.

Nota; Hæreticos qui ponebant tantum vnicam voluntatē in Christo, posuisse etiam tantum vnicam operationem, scilicet ex parte vnius principij operantis; vt sicut omnes nostræ actiones sunt humanæ voluntatis, vt pote ab ea elicite vel imperatæ; ita omnes actiones Christi, essent actiones diuinæ voluntatis tantum ab eâ elicite vel imperatæ; quæ diuina voluntas id faceret in Christo, quod voluntas humana facit in nobis. Hæc videtur illorum hæreticorum sententia; sed refutatio